Lista domnilor Țării Românești

De la Wikipedia, enciclopedia liberă

Aceasta este o **listă a domnilor Țării Românești**, de la prima mențiune a unui regim politic medieval situat între Carpații Meridionali și fluviul Dunărea, până la unirea cu Moldova în 1859, care a dus la crearea României.

Stăpânirea dinastică este greu de atribuit, având în vedere definiția tradițională liberă a familiei conducătoare. În principiu, prinții erau aleși din orice ramură a familiei, inclusiv fiii bastarzi ai unui domnitor anterior, fiind definiți ca os de domn, „de măduvă voievod", sau ca având eregie, „ereditate " (din latinescul *hereditas*); instituțiile însărcinate cu alegerea, dominate de boieri, aveau grade fluctuante de influență. Sistemul în sine a fost contestat de uzurpatori și a devenit învechit odată cu epoca fanariotă, când conducătorii au fost numiți de sultanii otomani; între 1821 și 1878 (data independenței României) au fost puse în practică diverse sisteme care îmbină alegerea și numirea. Domnitorii valahi, ca și domnitorii moldoveni, purtau titlurile de voievod („duce") sau/și hospodar („domn, stăpân"); când se scria în română se folosea termenul Domn (din latinescul *dominus*).

Majoritatea conducătorilor nu au folosit forma numelui cu care sunt citați, iar mulți au folosit mai mult de o formă a numelui lor; în unele cazuri, domnitorul a fost menționat doar în surse străine. Numele complete sunt fie versiuni moderne, fie cele bazate pe mențiuni în diverse cronici.

Listă [modificare | modificare sursă]

Casa Basarab [modificare | modificare sursă]

Conducător	Portret	Ani	Familie	Căsătorit	Note
Basarab I	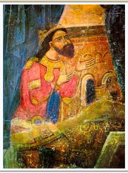	c. 1310 – 1352	Basarab	Margareta doi copii	fiul lui Thocomer; primul conducător ne-legendar al Țării Românești.
Nicolae Alexandru		1352–1364	Basarab	Maria Lackfy cinci copii Clara Dobokai doi copii Margareta Dabkai fără copii	fiul lui Basarab I
Vladislav I		c. 1364 – 1377	Basarab	*necunoscut*	fiul lui Nicolae Alexandru
Radu I		c. 1377 – 1383	Basarab	Anna un copil Ana-Călina c.1354 or 1355 doi copii	fiul lui Nicolae Alexandru
Dan I		c. 1383 – 1386	Dănești	Maria a Serbiei un copil	fiul lui Radu I
Mircea cel Bătrân		1386–1394 1397–1418	Basarab	Maria Tolmay șase copii Anca nici un copil	fiul lui Radu I. Țara Românească a ajuns la unul dintre culmile sale. A fost destituit de un uzurpator, Vlad.
Vlad Uzurpatorul		1394–1397	Dănești	*Necunoscut*	al doilea fiu a lui Dan I, a uzurpat tronul
Mircea cel Bătrân (din nou)		1386–1394 1397–1418	Basarab	Maria Tolmay șase copii Anca nici un copil	fiul lui Radu I. A redevenit voievod în 1397.
Mihail I		1418–1420	Basarab	*necunoscut* two children	Fiul lui Mircea cel Bătrân, a condus împreună cu tatăl său din 1415.

Radu Praznaglava		1420–1422 1426–1427	Basarab	*necunoscut*	Fiul lui Mircea cel Bătrân
Dan al II-lea		1422–1426 1427–1431	Dănești	*necunoscut* cinci copii	Fiul lui Dan I, membru al Ordinului Dragonului
Alexandru I Aldea		1431–1436	Basarab	*necunoscut*	Fiul lui Mircea cel Bătrân
Vlad Dracul		1436–1442 1443–1447	Drăculești	*necunoscut* un copil Cneajna a Moldovei trei copii	Fiu ilegitim al lui Mircea cel Bătrân; membru al Ordinului Dragonului (de acolo îi vine numele, drac însemnând dragon în acea perioadă); În timpul negocierilor din afara [[Țării Românești] cu Imperiul Otoman, fiul său Mircea a fost numit voievod. S-a întors pe tron în 1443, câștigând împortiva lui Ioan de Hunedoara, și detronândul pe Basarab al II-lea. A fost asasinat în 1447.
Mircea cel Tânăr		1442 1446–1447	Drăculești	*nemăritat*	Fiul lui Vlad al II-lea Dracul, uneori nesocotit; a domnit cât tatăl lui a fost absent, în drumul său pentru a plăti tributul Imperiului Otoman; a fost demis de către Ioan de Hunedoara. S-a întors în 1446, conducând alături de tatăl său. A fost orbit și îngropat în viață de către Ioan de Hunedoara în 1447.
Basarab al II-lea		1442–1443	Dănești	Maria (Dobra) doi copii	fiul lui Dan al II-lea; Pus pe tron de către Ioan de Hunedoara, la război cu Vlad Dracul.
Vladislav al II-lea		1447–1448 1448–1456	Dănești	Neacșa un copil	fiul lui Dan al II-lea; sprijinit de Ioan de Hunedoara, Regent al Ungariei; Modul în care a ajuns pe tron este discutabil, dar cel mai acceptat este că l-a ucis pe Vlad al II-lea, iar apoi a fost înlocuit pe tron de Ioan de Hunedoara. Întorcânduse acasă în 1448, după ce l-a detronat pe Vlad Țepeș, a domnit din nou până la moartea sa într-o luptă corp la corp în potriva lui Vlad Țepeș, care a reluat tronul.
Vlad Țepeș		1448 1456–1462 1476	Drăculești	Ilona Szilágyi între 1475 and 1476	fiu de al lui Vlad II Dracul*, a invadat Țara Românească cât timp Vladislav era plecat, la bătălie cu Otomanii; A fost detronat în anul următor de către Ioan de Hunedoara. S-a întors în 1456, după ce l-a ucis pe Vladislav al II-lea în bătălie. A fost detronat din nou în 1462.*
Radu cel Frumos		1462–1473 1473–1474 1474 1474–1475	Drăculești	Maria un copil	Fiul lui Vlad al II-lea Dracul; Din 1473 la război cu Basarab al III-lea.
Basarab Laiotă cel Bătrân		1473 1474 1474 1475–1476 1476–1477	Dănești	*Nemăritat*	Fiul lui Dan al II-lea; A fost la război cu Radu al III-lea; prima domnie
Basarab cel Tânăr Țepeluș		1477–1481 1481–1482	Dănești	Maria un copil	fiul lui Basarab al II-lea
Mircea al III-lea Dracul		1481	Drăculești	*Nemăritat*	fiu ilegitim al lui Vlad al II-lea
Vlad Călugărul		1481 1482–1495	Drăculești	Maria Palaiologina 1487 un copil	fiu al lui Vlad al II-lea Dracul
Radu cel Mare		1495–1508	Drăculești	Cathrina Crnojevic of	fiul lui Vlad Călugărul

				Zeta șase copii	
Mihnea cel Rău		1508–1509	Drăculești	Smaranda nici un copil Voica trei copii	Fiul lui Vlad Țepeș
Mircea al III-lea		1509–1510	Drăculești	Maria a Serbiei 1519 doi copii	fiul lui Mihnea cel Rău
Vlad cel Tânăr		1510–1512	Drăculești	Anca Înainte de 1508 un copil	fiul lui Vlad Călugărul; cunoscut și ca *Vlăduț*
Neagoe Basarab		1512–1521	Craiovești	Doamna Despina 1505 șase copii	Probabil fiul lui Pârvu Craiovescu sau Basarab al IV-lea; Cea mai acceptată teorie este că a devenit rege ca și fiul lui Basarab al IV-lea, fiind defapt fiul lui Pârvu. Cât a domnit el, Țara Românească a atins apogeul cultural.
Doamna Despina (Regentă)		1521–1522	Branković/ Craiovești	Neagoe Basarab al V-lea 1505 șase copii	Regentă de partea fiului ei.
Teodosie			Craiovești	*nemăritat*	sub regenția mamei sale Doamna Despina
Radu de la Afumați		1522–1523 1524 1524–1525 1525–1529	Drăculești	Voica a Bucsani trei copii Ruxandra Basarab După 1525 nici un copil	fiu ilegitim al lui Radu cel Mare; aliat cu Craioveștii
Vladislav al III-lea		1523 1524 1525	Dănești	*Necunoscut*	nepotul lui Vladislav al II-lea
Radu Bădica		1523–1524	Drăculești	*Necunoscut*	fiul lui Radu al IV-lea.
Basarab al VI-lea		1529		*Necunoscut*	Nedinastic; Fiul lui Mehmed-Bey.
Moise Vodă		1529–1530	Dănești	*Necunoscut*	fiul lui Vladislav al III-lea. Ultimul din familia Dănești.
Vlad Înecatul		1530–1532	Drăculești	Anna a Moldovei 1531 nici un copil	fiul lui Vlad cel Tânăr
Vlad Vintilă		1532–1535	Drăculești	Zamfira un copil Rada un copil	fiul lui Radu cel Mare
Radu Paisie		1535–1545	Drăculești	Stana trei copii Ruxandra Basarab c.1541 trei copii	fiul lui Vlad Vintilă de la Slatina

Mircea Ciobanul		1545–1552 1553–1554 1558–1559	Drăculești	Doamna Chiajna Iunie 1546 șapte copii	fiul lui Radu IV.
Radu Ilie		1552–1553	Drăculești	*Necunoscut*	Fiul lui Radu de la Afumați
Pătrașcu cel Bun		1554–1558	Drăculești	Voica de Slatioare patru copii	fiul lui Radu Paisie
Doamna Chiajna (regentă)		1559–1564	Drăculești	Mircea Ciobanul Iunie 1546 șapte copii	Regentă de partea fiului ei.
Petru cel Tânăr		1564–1568	Drăculești	Jelena Crepovic a Transilvaniei 22 August 1563 un copil	fiul lui Mircea Ciobanul
Alexandru al II-lea Mircea		1568–1574 1574–1577	Drăculești	Ecaterina Salvaresso 1558 Pera un copil	Fiul lui Mircea al III-lea Dracul; de mulți numit *Oaie Seacă*; în 1574 a fost exilat de "Vintilă", dar s-a întors în același an la tron.
Vintilă		1574	Drăculești	*Necunoscut*	fiul lui Petru Pătrașcu cel Bun
Ecaterina Salvaresso (regentă)		1577–1583	Salvaresso/Drăculești	Alexandru II Mircea 1558 Pera un copil	Regentă de partea fiului ei, Mihnea II. Detronat de Petru al II-lea.
Petru Cercel		1583–1585	Drăculești	*Nemăritat*	fiul lui Petru Pătrașcu cel Bun
Mihnea Turcitul		1585–1591	Drăculești	Neaga de Cislau Iunie 1582 trei copii	A plătit pentru asasinarea uzurpatorului său. S-a întors și a domnit singur.

Casa Bogdan-Mușat [modificare | modificare sursă]

Conducător	Portret	Ani	Familie	Note
Ștefan Surdul		1591–1592		
Alexandru cel Rău		1592–1593		a domnit și Moldova (1592)

Casa Basarab și Movilă [modificare | modificare sursă]

Conducător	Portret	Ani	Familie	Notes
Mihai Viteazul		1593–1600	Drăculești	acorzând unora, a fost fiul ilegitim al lui Petru Pătrașcu cel Bun; a domnit și Transilvania (1599–1600) și Moldova (1600), aducând, pentru un scurt timp, cele trei principate sub o unire personală .
Nicolae Pătrașcu		1599–1600	Drăculești	Fiul lui Mihai Viteazul, a condus împreună cu tatăl său din 1599.
Simion Movilă		1600–1601	Movilești	

		1602		
Radu Mihnea		1601–1602 1611 1611–1616	Drăculești	fiul lui Minhea al II-lea Turcitul; prima domnie
Radu Șerban		1602–1610 1611		Nepotul lui Neagoe Basarab al V-lea. Prima domnie
Ocupație Transilvăneană: stăpânire directă de Gabriel Báthory (1611)				
Gavril Movilă		1616	Movilești	fiul lui Simion Movilă; Prima domnie

Diverse dinastii [modificare | modificare sursă]

Conducător	Portret	Ani	Familie	Notes
Alexandru Iliaș		1616–1618		Prima domnie
Gavril Movilă		1618–1620	Movilești	A doua domnie
Radu Mihnea		1620–1623	Drăculești	A patra domnie
[Alexandru Coconul]] (Alexander the Child-Prince)		1623–1627	Drăculești	fiul lui Radu Mihnea
Alexandru Iliaș		1627–1629		A doua domnie
Leon Tomșa		1629–1632		
Radu Iliaș		1632		
Matei Basarab		1632–1654	Brâncovenești	
Constantin Șerban		1654–1658		fiul ilegitim a lui Radu Șerban
Mihnea al III-lea		1658–1659		
Gheorghe Ghica		1659–1660	Ghica	

Grigore Ghica		1660–1664	Ghica	Prima domnie
Radu Leon		1664–1669		
Antonie Vodă din Popești		1669–1672		
Grigore Ghica		1672–1673	Ghica	A doua domnie
Gheorghe Duca		1673–1678		
Șerban Cantacuzino		1678–1688	Cantacuzino	
Constantin Brâncoveanu		1688–1714	Brâncovenești	
Ștefan Cantacuzino		1714–1715	Cantacuzino	
Stăpânirea fanariotă (1715–1821)				
Nicolae Mavrocordat		1715–1716	Mavrocordato	Prima domnie
– Ocupație Habsburg		1716		
Ioan Mavrocordat		1716–1719	Mavrocordato	
Nicolae Mavrocordat		1719–1730	Mavrocordato	A doua domnie
Constantin Mavrocordat		1730	Mavrocordato	Prima domnie
Mihai Racoviță		1730–1731	Racoviță	Prima domnie

Constantin Mavrocordat		1731–1733	Mavrocordato	A doua domnie
Grigore Ghica		1733–1735	Ghica	Prima domnie
Constantin Mavrocordat		1735–1741	Mavrocordato	A treia domnie
Mihai Racoviță		1741–1744	Racoviță	A doua domnie
Constantin Mavrocordat		1744–1748	Mavrocordato	A patra domnie
Grigore Ghica		1748–1752	Ghica	A doua domnie
Matei Ghica		1752–1753	Ghica	
Constantin Racoviță		1753–1756		Prima domnie
Constantin Mavrocordat		1756–1758		A cincea domnie
Scarlat Ghica		1758–1761	Ghica	Prima domnie
Constantin Mavrocordat		1761–1763		A sasea domnie

Constantin Racoviță		1763–1764	Racoviță	A doua domnie
Ștefan Racoviță		1764–1765	Racoviță	
Scarlat Ghica		1765–1766	Ghica	A doua domnie
Alexandru I Ghica		1766–1768	Ghica	
– Ocupație Rusă		1768		
Grigore al III-lea Ghica		1768–1769	Ghica	
– Ocupație Rusă		1769–1770		
Emanuel Giani Ruset		1770–1771	Rosetti	de asemenea numit *Manole* sau *Manolache*
Alexandru Ipsilanti		1774–1782	Ipsilanti	Prima domnie
Nicolae Caragea		1782–1783	Caradja	
Mihai Suțu		1783–1786	Familia Suțu	Prima domnie
Nicolae Mavrogheni		1786–1789		
– Ocupație Habsburgică		1789–1790		comandant militar: Prințul Josias de Saxe-Coburg
Mihai Suțu		1791–1793	Soutzos	A doua domnie
Alexandru Moruzi		1793–1796	Moruzi	Prima domnie
Alexandru Ipsilanti		1796–1797	Ypsilanti	A doua domnie
Constantin Hangerli		1797–1799		
Alexandru Moruzi		1799–1801	Moruzi	A doua domnie

Mihai Suțu		1801–1802	Soutzos	A treia domnie
Alexandru Suțu		1802	Soutzos	
Constantin Ipsilanti		1802–1806	Ypsilanti	
– Ocupație Rusă		1806–1812		
Ioan Gheorghe Caragea		1812–1818	Caradja	
Caimacam		1818		asistat de Vornic Barbu Văcărescu, Vistier Grigore Ghica și Logofăt Samurcaș
Alexandru Suțu		1818–1821	Soutzos	
Caimacam		1821		
Tudor Vladimirescu		1821		liderul revoltei anti-fanariote
Scarlat Callimachi		1821	Callimachi	
Grigore IV Ghica		1822–1828	Ghica	
– Ocupație rusă		1828–1834		comandați militari: Fyodor Pahlen, Pyotr Zheltukhin, și Pavel Kiseleff
Guvernul Regulamentul Organic (1832–1856)				
Alexandru Dimitrie Ghica		1834–1842	Ghica	
Gheorghe Bibescu	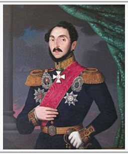	1842–1848	Craiovești / Brâncovenești / Știrbei / Bibescu	
Guvernul Provizoriu		1848		Metropolitan Neofit II, asistat de Christian Tell, Ion Heliade Rădulescu, Ștefan Golescu, Gheorghe Magheru, Gheorghe Scurti
Locotenența domnească		1848		Christian Tell, Ion Heliade Rădulescu, Nicolae Golescu
Ocupație Rusă și Otomană		1848–1851		comandanți militari: Omar Pasha și Alexander von Lüders
Caimacam		1848		

Barbu Știrbei		1848–1853	Știrbei	Prima domnie
Ocupație Rusă		1853–1854		
Ocupație Otomană		1854		
Ocupație Austriacă		1854–1856		comandant militar: Johann Coronini-Cronberg
Barbu Știrbei		1854–1856	Știrbei	A doua domnie
Protectorat înființat de Tratatul de la Paris (1856–1859)				
Caimacam		1856–1858		
Căimăcămie de trei		1858–1859		Ioan Manu, Emanoil Băleanu, Ioan Al. Filipescu
Alexandru Ioan Cuza		1859–1862		a domnit și peste Moldova într-o unire personală
Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești de la 1862.				
Alexandru Ioan Cuza		1862–1866		a domnit și peste Moldova într-o unire personală
Carol I al României		1866–1881	Hohenzollern-Sigmaringen	O nouă constituție a început să fie folosită din 1866 dând țării numele oficial **România**, iar pe 26 Martie 1881, țara a devenit Regatul României.
Pentru conducătorii de mai târziu, vezi **Regii României**.				

Note [modificare | modificare sursă]

Bibliografie [modificare | modificare sursă]

- Constantin Rezachevici - *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324 - 1881*, Volumul I, Editura Enciclopedică, 2001
- Ioan Scurtu, Ion Alexandrescu, Ion Bulei, Ion Mamina - *Enciclopedia de istorie a României*, Editura Meronia, București, 2001

Bibliografie suplimentară [modificare | modificare sursă]

- Ștefan Grigorescu, *Domnitorii și arhiereii Țării Românești. Ctitoriile și mormintele lor*, Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2009
- Pompiliu Tudoran, *Domnii trecătoare, domnitori uitați*, Editura Facla, 1983
- Radu Popescu, Constantin Filipescu, *Istoriile domnilor Țării Romînești*, Editura Academiei Republicii Populare Romîne, 1963

Legături externe [modificare | modificare sursă]

- Basarabii

Materiale media legate de **Domnii Țării Românești** la Wikimedia Commons

v • d • m **Domnii Țării Românești** [arată]

v • d • m **Țara Românească (1330 – 1859)** [arată]

v • d • m **Ierarhia politică în Moldova și Țara Românească** [ascunde]

Domnia și bănia	Domn • **Domnii Țării Românești** • Domnii Moldovei • Ban
Dregătorii	armaș • cămăraș • căpitan • clucer • comis • hatman • ispravnic • ispravnic al scaunului București • jitnicer • logofăt • logofăt de vistierie • medelnicer • paharnic • pârcălab • pitar • portar • postelnic • serdar • sluger • spătar • staroste de Cernăuți • staroste de Putna • stolnic • șetrar • vistiernic • vornic • vornic al Țării de Jos • vornic al Țării de Sus
Pârcălabi de	Cetatea Albă • Chilia • Hotin • Lăpușna • Neamț • Orhei • Poenari • Roman • Suceava

Categorii: Domni și domnitori ai Țării Românești | Liste referitoare la istoria României | Liste de monarhi

Ultima editare a paginii a fost efectuată la 5 ianuarie 2023, ora 05:36.

Acest text este disponibil sub licența Creative Commons cu atribuire și distribuire în condiții identice; pot exista și clauze suplimentare. Vedeți detalii la Termenii de utilizare.

Politica de confidențialitate Despre Wikipedia Termeni Versiune mobilă Dezvoltatori Statistici Declarație cookie